

Gyakran Ismételt Kérdések

FELTÉTELESSÉG (KONDITIONALITÁS)

Felhívjuk a figyelmet, hogy a „Gy.I.K.” tájékoztató jellegű, melynek tartalmát a vonatkozó jogszabályok hatálybalépését követően frissítjük!

1.
Kérdés
Támogatható lesz-e olyan belvízzel borított terület, amely mocsár művelési ágban van a földhivatalnál, illetve a bokros részek?
Válasz
A HMKÁ 8.-ban figyelembe vehető kis vizes élőhelyek és a HMKÁ 2. előíráshoz kapcsolódó vizes élőhelyek lehatárolásának módszertana még kidolgozás alatt van, legkésőbb 2025-től kerülnek bevezetésre. A fent említett módszertantól függetlenül a 8. sz. HMKÁ előírás keretében elszámolható a nem termelő beruházások keretében létrehozott vizes élőhely. Ami a bokros részeket illeti, a MePAR-ban lehatárolt fa- és bokorcsoport területe minden esetben támogatható. A táblaszegélyek és fás, cserjés sávok lehatárolása jelenleg zajlik, 2023-tól a MePAR-ban külön fedvényként jelennek majd meg. Azok a bokros részek, melyeket az említett nem termelő elemek tartalmazni fogják, támogathatók lesznek, de csak ha a HMKÁ 8 előírás kapcsán minimum arány elérésére felhasználja a gazdálkodó.

2.
Kérdés
Hány éven keresztül lehet parlagterület?
Válasz
Nincs erre vonatkozó korlátozás, azonban amennyiben a felszínborítás ezt indokolja, 5 év után állandó gyepké válnak.

3.
Kérdés
Lesz minimum terület nagyság az igénybe vehető támogatásokra AÖP és Feltételesség esetén?
Válasz
A feltételesség előírásait a vonatkozó jogcímekben benyújtott igénylés esetén a gazdaság teljes területén be kell tartani, táblamérettől (és a táblára eső igényléstől) függetlenül.

4.
Kérdés
A minimális táblaméret változik-e?
Válasz
Nem.

5.
Kérdés

5.

Azt olvastam, hogy a derogáció ellenére egymás után nem mehet pl. napraforgó, repce stb. 2022-höz kell viszonyítani?

Válasz

Igen, de másodvetéssel a sor megszakítható.

6.

Kérdés

A tarlómaradványok talajba forgatásával nem sértjük a tarló fenntartása előírását?

Válasz

A tarlómaradványok beforgatása csak szept. 30. után lehetséges a minimális talajborítás előírás megtartása miatt.

7.

Kérdés

A vízvédelmi sávon most már növényvédőszer sem lehet használni?

Válasz

Igen, nem lehet.

8.

Kérdés

Eddig a kukorica, napraforgó mehetett 12 %-os területre. Most senkinél nem lehet?

Válasz

Csak a meghatározott kivételekkel pl. direktvetés, szintvonalas művelés, szintvonalakkal párhuzamosan kialakított füves sávval.

9.

Kérdés

Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK) megszűnnek?

Válasz

A JFGK-k nem szűnnek meg, az állatjelölésről és nyilvántartásról szóló (jelenleg: JFGK 6,7,8) és az egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó (jelenleg: JFGK 9) előírások 2023-tól nem szerepelnek a feltételeesség (kondicionalitás) követelményei között. Ugyanakkor ezek jogszabályba foglalt gazdálkodási követelmények voltak, az ezeket előíró jogszabályok nem változnak. Tehát az előírások megtartása továbbra is kötelező, csak feltételeesség keretében nem kerülnek ellenőrzésre.

10.

Kérdés

Akkor jövőre még nem kell 33%-ban eltérő növényt vetni a 2022-es évtől?

Válasz

A derogáció a vetésváltásra is vonatkozik 2023 vonatkozásában. Kivéve azok a növények, melyek semmiképpen nem kerülhetnek ugyanarra a területre két egymást követő évben: burgonya, napraforgó, repce, szója, cukorrépa, olajtök és dinnye. (A derogáció nem

10.

vonatkozik az AÖP-ben és AKG-ban azokra az ügyfelekre, akik olyan vállalást tettek, ami a derogációban érintett követelményekre alapul!)

11.

Kérdés

Nem termő területet mindenkinek vállalnia kell? Nincs mentesség?

Válasz

A nem termelési célú területek vagy tájképi elemek minimális arányára vonatkozó kötelezettség alól mentesülnek azok a mezőgazdasági üzemek

- (a) amelyek esetében a szántóterület több mint 75 %-át gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként, hüvelyes növények termesztésére vagy e célok közül többre is használják;
- (b) amelyek esetében a támogatható mezőgazdasági terület több mint 75 %-a állandó gyeperület és azt gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére vagy az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják; vagy
- (c) amelyek legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkeznek

12.

Kérdés

A 7 % a HMKÁ 8. előírásnál a gazdaság teljes területén mindenki számára kötelező, vagy csak 10 hektár felettieknek?

Válasz

A HMKÁ8 alól, csak azok az üzemek mentesülnek, amelyek legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkeznek. Amelyek esetében a támogatható mezőgazdasági terület több mint 75%-a állandó gyeperület. Amelyek esetében a szántóterület több mint 75%-át gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként, hüvelyes növények termesztésére vagy e célok közül többre is használják.

13.

Kérdés

Vetésforgónál éves vetésváltáshoz az ökológia másodvetés vagy hagyományos másodvetés is elegendő?

Válasz

A másodvetés megszakítja sort így külön növénynek számít. A másodvetésnek az előtte és utána következő főnövénytől eltérő kultúrának kell lennie. Fontos megjegyezni, hogy ugyanazon növény tavaszi és őszi vetésű változata ugyanazon kultúrának számít. Pl. őszi búza és tavaszi búza nem számít eltérő kultúrának.

14.

Kérdés

14.

A tájképi elem bárhol lehet, hogy el tudjam számolni a 4 %-ba?

Válasz

A tájképi elemnek az ügyfél jogszerű földhasználatában levő területen kell lennie. A kötelezően megőrzendő tájképi elemek bármilyen mezőgazdasági parcellán elhelyezkedhetnek (szántó/állandó gyepl/állandó kultúra); a nem termelő területek és egyéb tájelemek csak szántó területen helyezkedhetnek el.

15.

Kérdés

A derogáció miatt egymás után nem vethető növényeknél a 2022. évhez kell viszonyítani?

Válasz

Igen.

16.

Kérdés

A másodvetésnél maradt a 0,3 -as szorzó?

Válasz

Igen.

17.

Kérdés

A 12 %-ot foltszerűen kell értelmezni?

Válasz

A 12%-os lejtő a MePAR-ban fedvényként kell értelmezni.

18.

Kérdés

Jegyzői igazolás lehet -e a jogszerű földhasználat igazolására feltételeesség (kondicionalitás) esetén?

Válasz

Igen, a jelenlegi szabályok szerint.

19.

Kérdés

10 ha alatti szántóterületeknél a HMKÁ 7. és 8. előírás kivételével kell betartani akkor mindent?

Válasz

Igen.

20.

Kérdés

A mező védőerdősáv, ha önkormányzati tulajdonú területen van akkor is elszámolható?

Válasz

Nem, nincs a rendelkezésre állás lehetősége.

21.

Kérdés

A feltételeesség betartása területi mérettől függetlenül kötelező mindenkire, vagy van alsó területi korlát?

Válasz

Nincs, csak HMKÁ 7. és 8. előírások esetében.

22.

Kérdés

Milyen növényvel kell a pihentetett területet borítani?

Válasz

Bármilyen takarónövényvel, ami megfelel a parlag definíciójának, tehát január 1.-augusztus 31. között nem vethető semmi, csak kaszálás, legeltetés és mechanikai gyomirtás végezhető a területen.

23.

Kérdés

A tájképi elemek %-os teljesítéséhez társulnak-e szorzószámok?

Válasz

Igen.

24.

Kérdés

Vetésváltásnál a 2022-es kultúrák már figyelembe lesznek véve?

Válasz

Igen.

25.

Kérdés

Ökológiai fenntartás alá eső szántóföldi területek mentesülnek-e a HMKÁ 8. Nem termelő elemek előírás alól?

Válasz

Nem mentesülnek.

26.

Kérdés

A vetésszerkezeti előírások kapcsán figyelembe veszik a 2022-es évet, vagy 2023-tól érvényesül a szabályok betartatása? Tekintettel az őszi vetésűek elvetésére.

Válasz

2023.évben derogáció lesz. Egy kivétel azonban van, mely szerint semmiképp nem kerülhetnek ugyanarra a területre két egymást követő évben a következő növények: burgonya, napraforgó, repce, szója, cukorrépa, olajtök és dinnye 2022-es évhez viszonyítottan. Másodvetéssel viszont megszakítja a sort.

26.

Viszont a 2024-es támogatási évben mind a 2023-as, mind a 2022-es év természetese figyelembevételre kerül, a derogációs szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy a későbbi években a 2023. évi növénykultúra figyelembevételétől eltekintsenek.

27.

Kérdés

2023 tavaszán tudok úgy tájképi elemet jelölni, hogy le lesznek a MEPAR-ban határolva?

Válasz

A korábban is kötelezően megőrzendő tájképi elemek lehatárolása nem változik. A kis vizes élőhely, mint kötelezően megőrzendő tájképi elem lehatárolása folyamatosan történik meg 2025-ig, addig az ügyfelek bejelentése alapján változásvezetés keretében kezelendők. A fás, cserjés sáv; táblaszegély; vízvédelmi sáv a 2023. évi kezdő MePAR-ban lehatárolásra kerülnek. Az erózióvédelmi sáv és az NTB erózióvédelmi létesítmény nem előre lehatárolandó tájelemek, az ügyfelek bejelentése alapján változásvezetés keretében kezelendők.

28.

Kérdés

A HMKÁ 8-at érinti a derogáció?

Válasz

A parlag esetében igen.

29.

Kérdés

Gazdaságok szintjén a szántóterület legalább 7%-ának megfelelő ökológiai jelentőségű másodvetés vagy nitrogénmegkötő növények tartalmazó terület kell kijelölni, amelynek 3%-a parlag vagy nem termelési célú tájképi elem legyen. Ökológiai jelentőségű másodvetés 0,3 súlyozás tényezővel kell számolni. Pl.: 30 ha szántó 7%-a 2,1 ha (ami ökológiai másodvetés vagy nitrogénmegkötő növény) ->3%-a 0,063 ha parlag vagy nem termelési célú tájképi elem. 2,1ha 0,3 -as szorzóval számolva 7 ha ökológiai jelentőségű másodvetés ebben az esetben. Jól értelmezem?

Válasz

Nem, mert 30 ha-ra vetítve kell a 3 %-ot teljesíteni, azaz 0,9 ha. Továbbá a 7% az 2,1 ha - 3% azaz 0,9 ha =1,2 ha /0,3 =4 ha, ami öko másodvetés.

30.

Kérdés

Mezővédő erdősáv, fás cserjés sáv, belvízzel borított területnek el kell érnie a 2500 m²-t, hogy alaptámogatást kapjon rá a gazdálkodó?

Válasz

Nem, azonban támogatható méretű táblához kell kapcsolódnia/azon kell elhelyezkednie. A fás, cserjés sáv területe csak akkor támogatható, ha a HMKÁ 8 előírás kapcsán minimum arány elérésére felhasználja a gazdálkodó.

31.

Kérdés

Parlagnál elég, ha a fű felveri vagy vetnem kell bele valamilyen növényt (perjeféle stb.)

Válasz

Jelenleg nem ismerjük a fajtalistát. Január 1- augusztus 31 között nem vethető semmi, csak kaszálni, legeltetni, és mechanikai gyomirtás végezhető a területen.

32.

Kérdés

Pihentetett területnél is 3 évente új kultúrát kell termesztetni? Nincs arra lehetőség, hogy ahol víznyomásos pl. a terület, azt 10 évig is akár parlagnak jelentse? Vagy 2 év parlag után muszáj termelnie rajt valamit?

Válasz

A parlag mentes a vetésváltás szabályai alól. Azonban amennyiben a felszínborítás ezt indokolja, 5 év után állandó gyeppé válhat.

33.

Kérdés

A derogációt hogyan kell érteni pontosan? Elvileg 2023-ban mentességet kapnak a gazdálkodók. Vagyis 2022 a bázisév. 2022-ben kukorica volt, 2023-ban is kukorica, akkor 2024-ben is vethetek kukoricát, mert 2023-as évben eltekintünk a kukoricától?

Válasz

A 2024-es támogatási évben mind a 2023-as, mind a 2022-es év termesztése figyelembevételre kerül, a derogációs szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy a későbbi éveken a 2023. évi növénykultúra figyelembevételétől eltekintsenek.

34.

Kérdés

A Feltételeességben felsorolt HMKÁ előírások az alaptámogatás feltételei. Tehát ha valaki az AÖP -ben a HMKÁ 8-nak való megfelelést választaná (2 pontért), akkor a 4% illetve 7 %-on felül kell a szántóterületeinek 10%-án beállalni a védett tájképi elemek, parlag vagy EFA másodvetés kialakítását?

Válasz

Nem, a 10%-ba beleértendő a Feltételeesség 4-7%-a, de a derogációs parlag az AÖP-ben nem megfelelő.

35.

Kérdés

A kötelező tájképi elem/zöldítési faktor lehatárolásnál a 4% és 7% mértéknél is a gazdaság szántó művelésű területének mérete az alap. A 4%-nál nem a gazdaság mezőgazdasági művelés alatt álló területe a számítás alapja? Miért vállalna valaki 7% szántó területnyi kötelezettséget, ha 4%-kal megteheti?

Válasz

A szántó az alap.

36.

Kérdés

Melyek azok az előírások, amiket mindenképp be kell tartani, abban az esetben is, ha semmilyen támogatást nem akarok igénybe venni?

Válasz

A Feltételeességben (kondicionalitásban) jogszabályba foglalt gazdálkodási követelményként (JFGK) megjelenő előírások, hiszen ezek a támogatások igénylésétől függetlenül hatályos és érvényes jogszabályokban szereplő előírások.

37.

Kérdés

Diverzifikációs kötelezettségem csak abban az esetben lesz, ha azt vállalom az AÖP-ben? A Feltételeesség nem tartalmaz diverzifikációs kötelezettséget?

Válasz

Az AÖP-ben van.

38.

Kérdés

Főszabályként éves vetés van érvényben, mely alól a 2023-as évben derogáció van, tehát mentesül. 2022. év a bázis év. Nem egészen egyértelmű még számomra ennek a számítása konkrétan. 2022. év előtti években termesztett kultúrákat vetés váltás szempontjából el kell felejtetni? Tehát pl.: 2020 - őszi búza, 2021- őszi búza, 2022- őszi búza rendben van vagy itt már másik kultúra kellett volna, továbbá még 2023-ban is lehetséges őszi búza a derogáció miatt?

Válasz

A 2022-es évben már nem mehetett volna őszi búza a területre a jelenlegi szabályok szerint sem. A 2023-as évben mehet a területre őszi búza, azonban 2024-ben már teljesíteni kell a szabályokat, ha a 2022-2023-2024 es éveket vizsgálják akkor teljesülnie kell a vetésváltásnak. 2022- őszi búza 2023-őszi búza 2023 más növény. Kivétel, ha másodvetést alkalmazott a gazdálkodó.

39.

Kérdés

2021- kukorica, 2022- kukorica, 2023- kukorica, 2024- lehetséges még kukorica a derogáció miatt?

Válasz

Ez csak abban az esetben lehetséges, ha hibrid kukorica vetőmag termesztése történik, ott megengedett a 4 éven keresztül termesztés. 2024-ben a hatóság a 2022-2023-2024 es éveket fogja nézni. Másodvetéssel a sor megtörhető.

40.

Kérdés

Mi lesz azon gazdákkal, akik már elvetették az őszi káposztarepcéjüket a 12%-nál nagyobb lejtésű területeken? (Még nem hallottak az új szabályokról, szankció ?)

Válasz

40.

A HMKÁ 5 keretében a szabály: 12%-nál nagyobb lejtésű területen kapás növények - beleértve a kukoricát és a napraforgót is - termesztése, valamint őszi káposztarepce 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztése tilos, kivéve direktvetés, szintvonalas művelés és/vagy a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve az eróziós jegyeket mutató lefolyási útvonalakon lefolyást gátló füvesített vagy fás védősávok kialakítása mellett. Mindezek alapján nem tilos az őszi káposztarepce termesztése a 12%-nál nagyobb lejtésű területeken, csak a termesztését a szabályoknak megfelelően kell kivitelezni. Az új HMKÁ előírásokat 2023-tól kell betartani. A gazdálkodó az őszi káposztarepcéjét a 2023-as EK-ban fogja bejelenteni, mint főnövény, így erre az új HMKÁ szabályokat főszabályként be kell tartani. De az 2022 őszén elvetett kultúrák, amelyek a 2023. évben lesznek főnövények, mérlegelésre kerülnek az átmeneti szabály érvényesítési lehetőségével.

41.

Kérdés

Lucerna a parlaghoz sorolandó vagy nem?

Válasz

A HMKÁ 8 keretében a következő feltételeknek megfelelő parlag fogadható el: A parlagon hagyott terület legrövidebb pihentetési időtartama január 1-jétől augusztus 31-ig terjedő időszak. A pihentetés időszaka alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról növényborítottsággal vagy a tarlómaradványok fennhagyásával. A parlagon hagyott területen a kultúrallapot fenntartása érdekében a kaszálás, a legeltetés, valamint a mechanikai gyomirtás megengedett. A parlagon hagyott terület akkor minősül HMKÁ 8-ban beszámítható területnek, ha arról augusztus 31-ig nem hozzák le a kaszálékot. Az előzőekben leírtaknak megfelelő lucernával fedett területek elméletileg elfogadhatóak lehetnek a HMKÁ 8 alatti nem termelő területeknek. Azt azonban hangsúlyozni kell, hogy a normál módon kaszált és hozamolt lucerna semmiképpen nem fogadható el.

42.

Kérdés

Ugyanazon faj tavaszi és őszi változata (pl. őszi és tavaszi búza) két külön kultúrának számít-e vetésváltás HMKÁ 7. előírásnál, illetve az AÖP-ben terménydiverzifikáció számításnál?

Válasz

Sem az AÖP terménydiverzifikációban, sem a HMKÁ 7. vetésváltásnál nem lesz megkülönböztetve ugyanazon faj őszi és tavaszi vetésű fajtája.

43.

Kérdés

A 2023-as egységes kérelem időszakára az eróziógátló gyepek létesítésével kapcsolatos „nem termelő terület” pályázati lehetőség megnyílik-e?

Válasz

Sajnos a Nem Termelő Beruházás (NTB) nem fog megnyílni addig.

44.

Kérdés

A gazdaságméret, illetve a minimum művelési ágak meghatározásakor, diverzifikációnál stb. azokat a parcellákat is figyelembe kell-e venni, amelyek a minimális táblaméretet nem érik el, így támogatásra nem jogosultak, de bejelentés kötelezettek az EK-ban?

Válasz

Az üzem területét (és ezen keresztül a kötelezettségek alapját) minden földhasználati kategóriában a teljes területre kell számolni, tehát nem csupán a 0,25 ha feletti táblák összegére.

45.

Kérdés

A jogszerű földhasználat vizsgálati napja az EK-ban marad-e június 9?

Válasz

A jogszerű földhasználatnak továbbra is az egységes kérelem beadására rendelkezésre álló határidő utolsó napján kell megfelelnie a kérelmezőnek.

46.

Kérdés

Ideiglenes gyep hova sorolandó? Feltételelességnél szántóba, AÖP-nél gyepbe?

Válasz

Igen.

47.

Kérdés

Mikorra várható az 50/2008-as rendelet módosításának megjelenése?

Válasz

Nem kerül módosításra az 50/2008. FVM rendeletet, hanem új rendelet lesz a feltételelességről/kondicionalitásról. Valamennyi, a 2023. évi egységes kérelem benyújtásához szükséges jogszabály megjelenése az első negyedévben várható.

48.

Kérdés

A HMKÁ 8. előírásban 2023-tól elvárt parlagterület kijelölése is a vetésszerkezetben. A kérdésem, hogy amennyiben a bejelentett területek 100%-a részt vesz AKG, az előírás teljesíthetősége hogyan lesz megoldható várhatóan ezen gazdálkodóknak

Válasz

Meglévő tehát vetésszerkezetben vállalt zöldugarral, vagy amennyiben vetésszerkezetet nem vállalt, vagy nem teljesítette a 3 éves AKG kötelezettséget, úgy a HMKÁ 8. esetében az újonnan kialakított tájelemmel utólagosan zöldugar kialakításával teljesíthető. Arra azonban mindenképp szükséges figyelemmel lenni, hogy az AKG támogatás szabályai szerint PIH01-es hasznosítású terület nem támogatható.

49.

Kérdés

AKG-ban, ahol nincs /nem került kialakításra zöldugár és ez, mint „talajtakarásos parlag” elfogadott lesz, ott hogyan teljesíthető HMKÁ 8 előírás?

Válasz

Meglévő vagy újonnan kialakított tájelemmel pl., ha van rá mód, akkor érdemes utólagosan zöldugart kialakítani.

50.

Kérdés

Az ökológiai gazdálkodásba bevont területek mentesülnek- e a HMKÁ 7. előírás esetén a vetésváltás szabályai alól?

Válasz

Az ÖKO minősítésű területek automatikusan teljesítik a HMKÁ 7-et. Fontos azonban, hogy párhuzamos gazdálkodás esetében a konvencionális területeken ettől függetlenül követni kell a vetésváltási szabályokat.

51.

Kérdés

Az ÖKO területeken hogyan lehet teljesíteni a HMKÁ 8. előírásnál a nem termelő területek és tájképi elemek minimálisan előírt arányát 4% vagy 7%-ot? Jelenleg az ÖKO-s területeken nem lehet parlag terület.

Válasz

A 2023-2027 időszakban a HMKÁ 8. előírása „talajtakarásos parlaggal” (például zöldugarral) is teljesíthető lesz. Így nem csak az AKG-s, hanem az ÖKO-s ügyfelek is tudják ezt teljesíteni, mert a jelenleg futó, VP4-11.1. -11.2.-18 és VP4-11.1.1.-11.2.1.-21 kódszámú pályázati felhívások nem tiltják a zöldugár termesztését a támogatás alá vont területeken. Arra azonban mindenképp szükséges figyelemmel lenni, hogy az ÖKO támogatás szabályai szerint PIH01-es hasznosítású terület nem támogatható. Az ÖKO felhívások jelenlegi szabályozása szerint: *„Szántóföldi földhasználati kategória esetében a támogatás minden szántóföldi növény- és zöldségfélére, valamint ültetvény módjára termeszthető zöldségnövényekre, lágyszárú gyümölcsökre, rizsre és zöldugarra igényelhető, az energiafű, a nád, a parlagon hagyott terület, a pihentetett terület, az energetikai céllal telepített kínai nád, valamint a fás szárú energetikai célú ültetvény kivételével.”*

52.

Kérdés

Ha az ÖKO területeken zöldugarral mint „talajtakarásos parlaggal” is tudom teljesíteni a HMKÁ 8.előírásait, akkor kérdésként merül fel, hogy ezt a zöldugart több éves kultúrával vagy egyéves kultúrával is teljesíthetem?

Válasz

A HMKÁ 8. szerinti „talajtakarásos parlagnak” nem kell feltétlenül több évesnek lennie; lehet egyéves is. De ez természetesen nem mentesíti az ügyfelet az AKG-ban vagy ÖKO-ban tett bármilyen vállalása alól. Fontos kiemelni, hogy a 2023-2027 időszakban a HMKÁ 8.

52.

előírás alatt teljesítendő tájelem/parlag kötelezettséget nem lehet pihentetett (PIH01-es hasznosítású) területtel kielégíteni, mert kizárólag „talajtakarásos parlag” fogadható el.

53.**Kérdés**

1 ha-os minimum területnagyság mellett megmarad-e a jövőben a DP-re való jogosultság másik kritériuma, miszerint 1 ha jogosult terület hiányában legalább 100 EUR termeléshez kötött állatos támogatás igénylése esetén is adhat be EK-t a gazdálkodó?

Válasz

Az 1 hektáros és a 100 eurós minimum is változatlanul megmarad 2023-2027 között.

AGRO-ÖKOLÓGIAI PROGRAM (AÖP)

Felhívjuk a figyelmet, hogy a „Gy.I.K.” **tájékoztató jellegű**, melynek tartalmát a vonatkozó jogszabályok hatálybalépését követően frissítjük!

1.

Kérdés

Ha a bevállalok minden előírást, mondván "majdcsak teljesül valami" akkor milyen szankciókra számíthat?

Válasz

Nem vállalhat be minden előírást.

2.

Kérdés

Az AÖP (Agro-ökológiai Program) az ÖKO területekre is választandó? Az üzem területébe beszámít?

Válasz

Igen beleszámít és választani kell rá, ha az AÖP-t szeretné igényelni a gazdálkodó.

3.

Kérdés

Az AÖP 10%- ba beleszámít HMKA 7 %-os vállalás?

Válasz

Igen, de fontos, hogy a feltételeességben (kondicionalitásban) lehet a parlagra derogációval élni, de az AÖP-ben nem.

4.

Kérdés

Az ÖKO területekre is kell AÖP- t választani?

Válasz

Ha szeretne rá választani AÖP-t akkor igen, függetlenül attól, hogy konvencionális vagy ÖKO-s terület.

5.

Kérdés

Az AÖP programban, aki nem éri el a minimum területet, annak jár-e automatikusan a támogatás?

Válasz

Abban az esetben jár a támogatás, ha vállal előírást és betartja a követelményeket.

6.

Kérdés

Ha minden művelésnél teljesítünk 2-2-2 pontot, akkor már megkapjuk a támogatást, vagy aki többet vállal többet kap vagy aki keveset vállal nem nyer?

Válasz
Nem jár rá többlet támogatás. Minimum 2 pont kell az AÖP-ért földhasználati kategóriaként.

7.
Kérdés
Egy gazdaságban van NATURA gyepek és nem NATURA gyepek, hogy választhat AÖP vállalatot? Aki vállalta a szakaszos legeltetést AKG-ban vállalhatja -e AÖP-ben?
Válasz
Igen, külön-külön. Aki AKG-ban vállalta a szakaszos legeltetést, az AÖP-ben nem választhatja.

8.
Kérdés
Ökológiai célú másodéves és AÖP talajtakaró növény termesztése: ha ezeket alkalmazza, választja, akkor a másodvetés nem forgatható le 02.28. előtt?
Válasz
Az AÖP talajtakarónövényt nem lehet leforgatni 02.28. előtt.

9.
Kérdés
10 ha alatt is választani kell az AÖP-t?
Válasz
Igen, ha szeretné a gazdálkodó a kifizetést.

10.
Kérdés
AÖP részvétel esetén derogációs lehetőség nincs 2023-ban?
Válasz
Nincs.

11.
Kérdés
Szerves trágya használatát nem láttam előnyként. Miért?
Válasz
A szerves trágya tág fogalom. Az istállótrágya használat az AKG-ban szerepel az AÖP-ben a talaj kondicionálók. Ezek listája még nem ismert.

12.
Kérdés
Ha földtulajdonosként műveltem a területet (integráció) és a szerződésben szerepelnek az előírások betartása pl. forgatás nélküli, akkor az elfogadható-e?
Válasz
A szerződés önmagában nem fogadható, csak abban az esetben fogadható el, ha a valóságban is megtörténik a forgatás nélküli művelés.

13.

Kérdés

Pásztoroló legeltetés választása esetén is szükséges legeltetési terv?

Válasz

Igen. Pásztoroló vagy szakaszos legeltetés folytatása a gyepterület legalább 50 %-án legeltetési terv készítése mellett. Egy szakasz legeltetése ne haladja meg a 12 napot.

14.

Kérdés

Ha valakinek Natura és nem Natura gyepterülete is van a küszöb értékekhez és az előírásokat lehet e külön figyelembe venni vagy kizárólag együttesen kezelendő?

Válasz

Külön- külön kezelhető, mert a Natura 2000 gyepre korlátos a választhatóság, de lehet mindkettőre a Natura 2000-es vállalást megtenni.

15.

Kérdés

AKG-ban vetett, 3 és 6 méteres zöldugar szegélyek elszámolhatóak ugarként az AÖP-ben?

Válasz

Nem.

16.

Kérdés

Ökológiai gazdálkodók mentesülnek-e az Agro-ökológiai program előírásai alól, mint a 2015-2020(2022) ciklus öko termelői?

Válasz

Nem.

17.

Kérdés

2021-es AKG-s termelők vállaltak 5 ha alatti művelést, illetve szűkített növényvédőszer használatot, hasonló előírást választhatják-e az AÖP előírásai közül?

Válasz

A táblaméretre vonatkozó AÖP-t nem választhatják.

18.

Kérdés

AÖP választható gyakorlatok esetén kialakítható-e hasznosításonként 2 csomag? Pl. Gyep hasznosítás esetén NATRURA és nem NATURA területekre külön vállalás?

Válasz

A NATURA és a nem NATURA gyep külön földhasználati kategóriának számít. Egy földhasználati kategórián belül nincs lehetőség 2 csomag kialakítására.

19.

Kérdés

19.
AÖP estében a mentesülési hektárok felett kötelező minden művelési ágra választani 2 pontos előírást, csak akkor jár a gazdaság egészére az AÖP? Pl. 6 ha szántó, 8 ha gyeper, 1,5 ha szőlő itt kötelező 2-2 pontokat gyűjteni így kapom meg a teljes 15,5ha járó AÖP összeget?
Válasz
Igen. Nincs minimum hektár, mert ha nem éri el a minimumot egy földhasználati kategóriában és arra nem választ előírást, arra nem kap támogatást sem.

20.
Kérdés
Ha a mentesülési hektárok alatt vagyok itt nem kötelező minden művelési ágra választani akkor is megkapom az AÖP részt, természetesen csak arra amire a 2 pontot tudom teljesíteni. Pl.: 1,5 ha szántó, 2 ha ültetvény, itt a 2 ha ültetvényre 2 pontot tudok hozni, de a szántót nem szeretném AÖP-be vinni. Itt a 2 ha ültetvényre kapom az AÖP kifizetést. Jól értelmezem?
Válasz
Igen. Csak úgy kaphat támogatást, ha a minimum hektár alatti területre is vállal előírást.

21.
Kérdés
Mikrobiológiai készítmények, talaj kondicionálók stb. esetén lesz konkrét lista, hogy melyek az elfogadottak és milyen dózisban? Vagy elég, ha mindenhol kijuttatok egy maroknyit?
Válasz
Lesz lista.

22.
Kérdés
Az AÖP-ben való részvételhez legalább 2 pont értékű vállalást kell tenni. Ha valaki 3 vagy 4 pontot tud bevállalni, az AÖP-re kapott (országosan visszaosztott) összege nőhet? Vagy az a lényeg, hogy legalább 2 pontot vállaljon, teljesítsen, ha ennél több, az pénzbeli többlet támogatással nem jár?
Válasz
Nem jár. Az összeg több pont teljesítése esetén sem nő.

23.
Kérdés
Ha valaki vállalni akarja a szántóján az AÖP előírásokat, de van területe még a küszöbérték felett pl. 5,5 ha gyeper, akkor a gyepre is kötelező vállalnia az AÖP gyep előírásokból min 2 pontot, vagy ha a gyepre nem választ AÖP gyakorlatot, akkor a gyepre nem kap AÖP támogatást? Megosztható-e a kérelem kitöltésekor az AÖP igénylés (gyepre, szántóra ültetvényre) vagylagos formában?
Válasz
Nem osztható meg küszöbérték feletti esetekben, tehát akkor minden földhasználati kategóriára kell választania 2 pontot.

24.
Kérdés
Ha valakinek a szántón felül csak Natura 2000 gyep a küszöbérték feletti gyepe, akkor a maradék 2 AÖP előírásból (mindkettő 2-2 pont értékű) ami minden gyepterületen választható, elég az egyiket választania, hogy a Natura támogatáson felül megkaphassa az AÖP-öt is? Egyáltalán jogosult az AÖP-ra Natura 2000 gyep?
Válasz
Igen, választható NATURA gyepre az AÖP. Földhasználati kategóriánként kötelező a 2 pont értékű előírás vállalása.

25.
Kérdés
Ha valaki nem választja az AÖP-t ugyan azok a vetésváltási szabályok vannak érvényben, mint eddig? Úgy értem, hogy ha például valakinek 10 ha alatti szántóterülete van, akkor csak 1 növényt kell szükségszerűen vetnie és nem kell zöldítést, másodvetést csinálnia? Vagy akkor is kell a minimum 2 növény vetése és a zöldítés másodvetés elvégzése 7%-nyi területen?
Válasz
Az AÖP vállalás-nem vállalás nincs összefüggésben a vetésváltással vagy parlagoltatással. A 10 ha alsó méret miatt mentesül a HMKÁ 7 és HMKÁ 8 előírások alól. Ettől függetlenül vállalhat AÖP előírást, de dönthet úgy is, hogy nem vállal

26.
Kérdés
Szeretném megkérdezni, mert nem teljesen egyértelmű a számomra, hogy 2023-ban, aki AÖP-t vállal, termelhet-e élelmiszercélú növényt a parlagon, ha nem a 10%-os vállalásból teljesíti a 2 pontot? Aki másik előírásokból teljesíti a 2 pontot/ AÖP-t/, és neki elegendő a 4 vagy 7%, ő elvetheti élelmiszercélú növényvel 2023-ban, és jelöljük majd rá parlagot a kérelemben?
Válasz
A 4 vagy 7 % a Feltételesség (Kondicionalitás) része, itt 2023-ban él a parlagra a mentesség, azaz termelhet élelmiszercélú növényt (Az AÖP-re a derogáció nem vonatkozik, azaz ott parlagoltatni kell talajtakarással, zöld növényi borítottsággal.) Tehát, ha nem választja az AÖP 10 %-ot, akkor természetesen élhet a derogációval. (Egyébként, ha választja, akkor is élhet ezzel más egységen).

27.
Kérdés
Ha az ügyfél 20 ha szántóval belép az AÖP-be, és mellette van még 1,5 ha Natura 2000 gyepe is, be kell vinni a gyepet is az AÖP-be? Szántóval szeretne belépni a programba a gazdálkodó.
Válasz
A Natura2000 gyep kivételt képez a kötelező vállalás alól, tehát elégséges csak a szántóra a vállalást megtenni.

28.
Kérdés
Ültetvény: Természetes gyeppek /ami már eddig is ott volt a sorközökben és gondozta a gazda/ elfogadhatóak lesznek 2 pontért az ültetvényeknél AÖP előírásnak?
Válasz
Igen, a fenntartás is támogatott gyakorlat.

29
Kérdés
Mulcsozás előírás. Elfogadható lesz-e, ha pl.: ha a gyomnövényeket, melyek növekednek évközben, vágja le a gazda szárazúzóval és a területen hagyja? Mennyi ideig kell a talajtakarást fenntartani elég csak a vegetációban?
Válasz
Gyomnövény esetében amire figyelni kell, hogy inváziós faj nem lehet a területen továbbra sem, a kultúrállapot megtartása szükséges. A fogalom kialakítás alatt. Alapcél a nedvességmegőrzés, szervesanyagpótlás és az erózió elleni védelem, mely utóbbi esetében cél a további fenntartás, de mint jeleztük kidolgozás alatt.

30.
Kérdés
AÖP program részletszabályai pl.: ültetvények talajtakarása gyepesítéssel Pl.: milyen széles legyen a gyepesített rész, magkeverék stb. kidolgozásáról van-e információ?
Válasz
Nincs még ismert részletszabályunk ezzel kapcsolatban, folynak az egyeztetések.

31.
Kérdés
AÖP gyep esetén szakaszos legeltetésnél tábla szinten kell szakaszokat kell kialakítani vagy egybefüggő területen kell kialakítani függetlenül attól, hogy a blokkhatár több táblára bontja?
Válasz
Főszabályként a gyakorlatot táblaszinten kell betartani. Ezen gyakorlat vállalása esetében az egységes kérelem keretében meg kell jelölni azokat a gyep hasznosítású táblákat, melyekre a gyakorlatot a gazdálkodó be kívánja tartani, továbbá a megjelölt táblák vonatkozásában a legeltetés típusát. Felhívánk a figyelmet arra, hogy a gyepes gyakorlatok szabályozási rendszere jelenleg még kidolgozás alatt áll.

32.
Kérdés
AÖP gyep esetén pásztoroló legeltetésnél kell legeltetési terv?
Válasz
Kell legeltetési terv.

33.
Kérdés
AÖP gyepnél alkalmazható az a gyakorlat, hogy a legeltethető területet körbekeríti villanypásztorral és azon belül pásztoroló legeltetés kerül kialakításra?
Válasz
A villanypásztor önmagában nem minősül „pásztoroló legeltetésnek”. Legfeljebb a „szakaszos legeltetésnél” van létjogosultsága.

34.
Kérdés
AÖP szántónál választható -e az első szántós előírás, ha csak őszi vetésű növény van?
Válasz
Igen. Vélelmezzük, hogy a kérdés arra irányul, ha a gazdálkodó 2023 őszén minden szántós tábláján őszi vetésre készül, amit majd a 2024. évi EK-ban fog főnövényként szerepeltetni. Ebben az esetben megfelel a lenti szabálynak. Ez a növényborítás ugyanis jelen lesz a területen 2024. február 28-ig, illetve azt követően is. Nyári, őszi betakarítású kultúrák után gondoskodni kell a folyamatos talajtakarásról a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig:
<ul style="list-style-type: none"> - őszi vetésű kultúrával; - a jövőbeni feltételeességről szóló rendelet vonatkozó mellékletében felsorolt takarónövényekkel vagy azok kizárólagos keverékeivel (kivéve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó agrár-környezetgazdálkodás intézkedésben zöldtrágyaként vetett másodvetést) vagy - a tarló fennhagyásával annak kultúrállapotban tartása mellett.

35.
Kérdés
A pásztorló legeltetésnél folyamatosan élőmunka felügyelete alatt kell tartani az állatállományt. Nem teljesen világos, hogy pásztorlónál hogyan lehet legeltetési terv alapján legeltetni, betartva a 12 napos szabályt, ugyanakkor fizikailag nem leválasztva az éppen legeltetett területeket?
Válasz
A pásztorló legeltetésnél nem lesz 12 napos szabály, csak a szakaszos legeltetésnél. Ott pedig erősen ajánlott a villanypásztor vagy hasonló megoldás. Ezen felül a pásztorló legeltetést vállaló termelőnél sem lesz megtiltva a villanypásztor használata pl. táblahatáron vagy a szomszéd gulyával/nyájjal való keveredés megakadályozására.

36.
Kérdés
Azon gazdaság esetén, ahol 10 ha alatti területtel rendelkeznek és AÖP vállalatot szeretnének tenni akkor minden művelési ágra vállalnia kell?
Válasz
Ebben az esetben csak a domináns művelési ágra kell vállalatot tennie.

37.
Kérdés
Az AÖP-ben elfogadott lesz-e az idén vásárolt baktériumkészítmény kijuttatása? (Az eltarthatóságról megfelelően gondoskodik a gazdálkodó.) Kell-e majd esetleg számlával igazolni az adott évi vásárlást?
Válasz
A vásárlás időpontja irreleváns. A felhasználás időpontja számít, valamint az, hogy eltarthatósági időn belül történt-e a felhasználás. A vásárlásról szóló dokumentumokat mindenképpen őrizze meg a termelő, azok ugyanis az esetleges helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálандók.

38.
Kérdés
AÖP-ültetvény esetén az „engedélyezett biológiai ágensek alkalmazása az ültetvényterület legalább 50%-án” előírást miért nem lehet választaniuk az ÖKO-soknak?
Válasz
Egy ökológiai minősítéssel rendelkező termelő eleve biológiai növényvédelmet kell, hogy folytasson, aminek potenciálisan része a biológiai ágensek használata

Felhívjuk a figyelmet, hogy a „Gy.I.K.” **tájékoztató jellegű**, melynek tartalmát a vonatkozó jogszabályok hatálybalépését követően frissítjük!

1.
Kérdés
Korábbi fiatal gazda támogatás 5 évét igényelt gazda (még mindig 40 év alatti) igényelheti az új fiatal gazda támogatást?
Válasz
Az 5 éves időtartamon belül igényelheti a támogatást, amennyiben letelt az 5 év, nem lesz jogosult a támogatásra.

2.
Kérdés
Csak akkor jöhet fiatal gazdának, ha még soha nem vett igénybe? Ha már 2 éve igen akkor nem?
Válasz
A 2023 előtt belépő, de az 5 éves időtartamot még nem letöltő fiatal gazdák jogosultak lesznek továbbra is a támogatásra.

3.
Kérdés
Fiatal gazda támogatás esetén tehát semmilyen formában nem lesz előírás a végzettség? Új belépőknek sem?
Válasz
De lesz végzettség az új belépőknek és a már korábban igénylőknek is a közvetlen támogatás esetében is vagy 2 év igazolt gyakorlat.

4.
Kérdés
Fiatal gazda támogatásnál a 2 év szakmai gyakorlatot mivel lehet igazolni?
Válasz
A szakmai gyakorlat a képzettségi követelmény alternatívájaként kezelendő. A készülő rendelet melléklete tartalmazni fogja az elfogadható képzéseket, illetve pontosan definiálja az alternatívaként figyelembe vehető szakmai gyakorlatot. Azon fiatal gazdák tekintetében, akik/amelyek a jelenlegi rendszerben igényelték először a közvetlen támogatás keretében fiatal gazda támogatást, és az 5 éves időtartam még nem járt le, vagyis még 2023-tól is igényelnek fiatal gazda támogatást, a 2023-ig terjedő időszakban az I. pillérben igényelt és kapott fiatal gazda támogatási időszakuk gyakorlatként ismerhető el.

5.
Kérdés

5.

A fiatal gazda kiegészítő támogatás igényléséhez közeli hozzátartozók esetén szükséges-e a földhasználat módosítása, amennyiben a szülő nevén van a földhasználat és a közeli hozzátartozónak szeretnék igényelni a fiatal gazda támogatást. A kérdés azért merült fel, mert akár egy szíveségi földhasználatnak a földhasználati nyilvántartásba bejegyzése is nagyon hosszadalmas folyamat.

Válasz

A jogszerű földhasználat vizsgálatot az alaptámogatási elem tekintetében a Kincstár folytatja le. A konkrét kérdésre térve a 2007. évi XVII. törvény 44.§ (7) i) pontja az irányadó. A törvény e pontja értelmében: „jogszerű földhasználónak minősül ... az az ügyfél, aki vagy amely ... a kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjára vonatkozóan, az általa igényelt terület vonatkozásában i) az a)-h) pontok szerinti jogszerű földhasználó közeli hozzátartozója,

Ez alapján a közeli hozzátartozó fiatal gazdának nem szükséges módosítania a földhasználatot.

TERMELÉSHEZ KÖTÖTT NÖVÉNYTÁMOGATÁS

Felhívjuk a figyelmet, hogy a „Gy.I.K.” **tájékoztató jellegű**, melynek tartalmát a vonatkozó jogszabályok hatálybalépését követően frissítjük!

1.
Kérdés
Termeléshez kötött zöldségnövények közé bekerül-e a batáta? Ugyanis egy intenzív kertészeti kultúráról van szó.
Válasz
A stratégiai terv nem tartalmazza a batáta támogathatóságát.
2.
Kérdés
Az étkezési burgonya miért került ki a termeléshez kötött támogatásból?
Válasz
Uniós szabályozás miatt került ki a termeléshez kötött támogatásra jogosult növények köréből.
3.
Kérdés
A jelenlegi ciklusban, ha egy gazdálkodó pl. a táblaszegélyre termeléshez kötött támogatást igényelt, azt túligénylés miatt szankcionálták ellenőrzéskor. A jövőben is marad ez a megkülönböztetés, hogy alaptámogatás esetén a tábla részeként kezelendő a táblaszegély, míg termeléshez kötöttnél nem?
Válasz
Igen, marad ugyanaz a rendszer.

ÁNT/TEJTÁMOGATÁS

Felhívjuk a figyelmet, hogy a „Gy.I.K.” **tájékoztató jellegű**, melynek tartalmát a vonatkozó jogszabályok hatálybalépését követően frissítjük!

1.
Kérdés
Megmarad-e 2023-ban az ÁNT tejtámogatás? Ha igen, várhatóan mekkora keretösszeggel?
Válasz
Az ÁNT támogatások nyújtásának lehetőségét sikerült megőrizni az új KAP-ban is. Tekintettel arra, hogy ezen támogatások forrása a nemzeti költségvetés, így csak akkor adható, ha erre rendelkezésre áll a hazai forrás. Amennyiben elegendő forrás lesz, akkor 2023-ban még a 2013-as szint 50%-án, a későbbi években 5%-kal csökkentve lesz nyújtható. Természetesen a forint árfolyam alakulása befolyásolhatja, hogy az euróban megszabott fokozatos csökkentés tényleges csökkentést jelent-e.